

DIREKTYVOS (ES) 2024/2881 IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2881 dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (nauja redakcija)	1. Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 4, 5, 7, 8, 9, 14, 20 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas (toliau – AOAĮ projektas) 2. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 4, 6, 31, 33, 36, 37, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 55, 55¹, 56, 57, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 87¹, 126, 127 straipsnių, II, IV skyrių, VII skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 55², 55³, 55⁴, 128² straipsniais ir V, IX skyrių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas (toliau – AAĮ projektas) 2. Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymas Nr. VIII-1392 (suvestinė redakcija nuo 2026-05-01) (toliau – AOAĮ)	ES teisės akto įgyvendinimo lygis
4 straipsnis Terminų apibrėžtys Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys: 1) aplinkos oras – lauko oras troposferoje, išskyrus Tarybos direktyvos 89/654/EEB 2 straipsnyje apibrėžtų darboviečių teritorijas, kuriose taikomos nuostatos dėl darbuotojų saugos ir sveikatos ir į kurias visuomenės nariai paprastai negali patekti; 2) oro kokybės standartai – ribinės vertės, siektinos vertės, vidutinės ekspozicijos sumažinimo įpareigojimai, vidutinės ekspozicijos koncentracijos tikslai, kritiniai užterštumo lygiai, pavojaus slenksčiai, informavimo slenksčiai ir ilgalaikiai tikslai; 3) teršalas – bet kokia medžiaga, esanti aplinkos ore ir galinti pakenkti žmonių sveikatai arba aplinkai; 4) užterštumo lygis – teršalo koncentracija aplinkos ore arba jo iškritų kiekis ant paviršių tam tikru metu; <...> 17) zona – valstybės narės teritorijos dalis, nustatyta tos valstybės narės oro kokybės vertinimo ir valdymo tikslais; 18) vidutinės ekspozicijos teritorinis vienetas – valstybės narės teritorijos dalis, tos valstybės narės paskirta vidutinės ekspozicijos rodikliui nustatyti, atitinkanti NUTS 1 arba NUTS 2 regioną, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1059/2003, arba dviejų ar daugiau gretimų NUTS 1 arba NUTS 2 regionų derinį, su sąlyga, kad jų bendras plotas būtų mažesnis už visą tos valstybės narės teritorijos plotą ir neviršytų 85 000 km² ; 19) aglomeracija – konurbacija, kurioje yra daugiau kaip 250 000	AOAĮ projektas: „1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Aglomeracija – urbanizuota teritorija, kurioje yra daugiau kaip 250 000 gyventojų arba kurioje esant mažesniai gyventojų skaičiui gyventojų tankumas – 2 500 gyventojų kvadratiniam kilometre.“ 2. Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip: „6. Aplinkos oro užterštumo pavojaus slenkstis (toliau – pavojaus slenkstis) – aplinkos oro užterštumo lygis, kurį viršijus kyla pavojus žmonių sveikatai dėl šio užterštumo trumpalaikio poveikio ir būtina imtis neatidėliotinų priemonių.“ 3. Pakeisti 2 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip: „7. Aplinkos oro užterštumo vertinimo zona (toliau – zona) – aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta šalies teritorijos dalis, kurioje pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką valstybės ir savivaldybių lygmeniu vertinamas aplinkos oro užterštumo lygis.“ 4. Papildyti 2 straipsnį 7¹–7⁴ dalimis: „7¹. Aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių sveikatai koncentracijos tikslas (toliau – vidutinio poveikio koncentracijos tikslas) – aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių sveikatai rodiklio lygis, kuris turi būti pasiektas siekiant sumažinti kaupiamąjį kenksmingą poveikį žmonių sveikatai. 7². Aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių sveikatai rodiklis (toliau – vidutinio poveikio rodiklis) – vidutinis aplinkos oro užterštumo lygis, kuris aplinkos ministro įgaliotos aplinkos oro kokybės vertinimą valstybės lygmeniu vykdančios institucijos nustatomas iš aplinkos oro užterštumo lygio matavimų viso aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių	Visiškas

gyventojų arba, jei gyventojų joje yra 250 000 ar mažiau, kuri pasižymi tam tikru gyventojų tankiu viename km², kurį nustato valstybės narės;
<...>

31) ribinė vertė – užterštumo lygis, nustatytas remiantis mokslo žiniomis, siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai arba aplinkai, užkirsti jam kelią arba jį sumažinti, kuris turi būti pasiektas per tam tikrą laikotarpį, o pasiekus neturi būti viršijamas;

32) siektina vertė – mokslo žiniomis pagrįstas užterštumo lygis, nustatytas siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai arba aplinkai, užkirsti jam kelią arba jį sumažinti, kuris turi būti pasiektas, jei įmanoma, per nustatytą laikotarpį;

33) vidutinės ekspozicijos rodiklis arba VER – vidutinis užterštumo lygis, kuris nustatomas pagal matavimus viso vidutinės ekspozicijos teritorinio vieneto foninėse miesto vietovėse arba, jei tame teritoriniame vienete nėra miesto teritorijos, foninėse kaimo vietovėse, kuris atspindi taršos poveikį gyventojams ir kuriuo remiantis tikrinama, ar įvykdytas tam teritoriniam vienetai nustatytas vidutinės ekspozicijos mažinimo įpareigojimas ir vidutinės ekspozicijos koncentracijos tikslas;

34) vidutinės ekspozicijos sumažinimo įpareigojimas – vidutinės ekspozicijos rodikliu išreikštos teritorinio vieneto gyventojų patiriamos vidutinės ekspozicijos procentinis sumažinimas, kuris nustatytas siekiant sumažinti kenksmingą poveikį žmonių sveikatai ir kuris turi būti pasiektas per nustatytą laikotarpį, o pasiekus neturi būti viršijamas;

35) vidutinės ekspozicijos koncentracijos tikslas – vidutinės ekspozicijos rodiklio lygis, kuris turi būti pasiektas siekiant sumažinti kenksmingą poveikį žmonių sveikatai;

36) kritinis užterštumo lygis – užterštumo lygis, kurį viršijus kai kurie receptoriai, pavyzdžiui, medžiai, kiti augalai arba natūralios ekosistemos, bet ne žmonės, gali patirti tiesioginį neigiamą poveikį;

37) pavojaus slenkstis – užterštumo lygis, kurį viršijus dėl trumpalaikės ekspozicijos kyla pavojus visų gyventojų sveikatai ir kurį pasiekus valstybės narės turi imtis skubių priemonių;

38) informavimo slenkstis – užterštumo lygis, kurį viršijus dėl trumpalaikės ekspozicijos kyla pavojus ypač jautrių gyventojų ir pažeidžiamų grupių narių sveikatai ir kurį pasiekus reikia skubaus ir tinkamo informavimo;

39) ilgalaikis tikslas – užterštumo lygis, kuris, siekiant veiksmingai apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, turi būti pasiektas ilgai, nebent jo neįmanoma pasiekti naudojant proporcingas priemones;

<...>

sveikatai nustatymo teritorinio vieneto foninėse miesto vietovėse arba, jei tame teritoriniame vienete nėra miesto teritorijos, foninėse kaimo vietovėse duomenų, kuris rodo oro taršos poveikį gyventojams ir kuriuo remiantis vertinama, ar įvykdytas tam teritoriniam vienetai nustatytas aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių sveikatai sumažinimo įpareigojimas ir aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių sveikatai koncentracijos tikslas.

7³. Aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių sveikatai sumažinimo įpareigojimas (toliau – vidutinio poveikio sumažinimo įpareigojimas) – reikalavimas tam tikru procentu sumažinti aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių sveikatai rodikliu išreiškiamo aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių sveikatai nustatymo teritorinio vieneto gyventojų patiriamo aplinkos oro užterštumo vidutinį poveikį sveikatai, kuris, turi būti įvykdytas per nustatytą laikotarpį, o įvykdžius neturi būti mažinamas.

7⁴. Aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių sveikatai nustatymo teritorinis vienetas (toliau – vidutinio poveikio teritorinis vienetas) – aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio žmonių sveikatai rodikliui nustatyti skirta Lietuvos Respublikos teritorijos dalis, atitinkanti 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo nurodytą 1-o lygio (NUTS 1) arba 2-o lygio (NUTS 2) regioną, arba dviejų ar daugiau gretimų NUTS 1 arba NUTS 2 regionų derinį, su sąlyga, kad bendras jų plotas būtų mažesnis už visą šalies teritorijos plotą ir neviršytų 85 000 km².“

5. Papildyti 2 straipsnį 13¹–13³ dalimis:

„13¹. Ilgalaikis aplinkos oro užterštumo mažinimo tikslas (toliau – ilgalaikis tikslas) – aplinkos oro užterštumo lygio verte išreiškiamas aplinkos oro užterštumo lygio sumažinimo per ilgą laiką tikslas siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, išskyrus atvejus, kai aplinkos oro užterštumo lygio sumažinti neįmanoma naudojant proporcingas priemones.

13². Informavimo apie aplinkos oro užterštumą slenkstis (toliau – informavimo slenkstis) – aplinkos oro užterštumo lygis, kurį viršijus dėl šio užterštumo trumpalaikio poveikio kyla pavojus žmonių sveikatai, ypač jautriems gyventojams ir pažeidžiamoms grupėms, ir kuriam esant būtina skubiai pateikti tinkamą informaciją visuomenei.

13³. Jautrūs gyventojai ir pažeidžiamos grupės – gyventojų grupės, kurios dėl specifinių ypatumų, dėl kurių aplinkos oro užterštumo poveikis sveikatai yra didesnis, arba dėl didesnio jų jautrumo aplinkos oro užterštumui dėl to, kad jų sveikatai poveikį daro mažesnis aplinkos oro užterštumo lygis, arba dėl

44) jautrūs gyventojai ir pažeidžiamos grupės – gyventojų grupės, kurios dėl specifinių ypatumų, dėl kurių ekspozicijos poveikis sveikatai yra didesnis, arba dėl didesnio jų jautrumo, dėl to, kad jų sveikatai poveikį daro mažesnis užterštumo lygis, arba dėl mažesnių galimybių apsisaugoti yra nuolat arba laikinai jautresnės arba labiau pažeidžiamos oro taršos poveikiui nei vidutiniškai kiti gyventojai;

45) suinteresuotoji visuomenė – vienas ar daugiau fizinių ar juridinių asmenų, kuriems daro arba gali daryti poveikį, arba rūpi su 9, 19 arba 20 straipsnio įgyvendinimu susijusių sprendimų priėmimo procedūros; pagal šią apibrėžtį žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugą propaguojančios ir nacionalinės teisės reikalavimus atitinkančios nevyriausybinių organizacijos yra laikomos suinteresuotomis.

mažesnių galimybių apsisaugoti nuo užteršto aplinkos oro yra nuolat arba laikinai jautresnės arba labiau pažeidžiamos dėl oro taršos poveikio nei vidutiniškai kiti gyventojai.“

6. Papildyti 2 straipsnį 15¹ dalimi:

„15¹. Kritinis aplinkos oro užterštumo lygis (toliau – kritinis lygis) – aplinkos oro užterštumo lygis, kurį viršijus augmenija arba natūralios ekosistemos, bet ne žmonės gali patirti tiesioginį neigiamą poveikį.“

7. Pakeisti 2 straipsnio 22 dalį ir ją išdėstyti taip:

„22. Siektina aplinkos oro užterštumo vertė (toliau – siektina užterštumo vertė) – mokslinėmis žiniomis grindžiama aplinkos oro užterštumo lygio vertė, kuri nustatyta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, užkirsti jam kelią ar jį sumažinti ir kuri negali būti viršijama, jeigu įmanoma, nuo aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatytos datos.“

8. Papildyti 2 straipsnį 23¹ dalimi:

„23¹. Suinteresuota visuomenė – vienas ar daugiau fizinių ar juridinių asmenų, įskaitant nevyriausybines organizacijas, skatinančias žmonių sveikatos ar aplinkos apsaugą, kuriems daro arba gali daryti poveikį, arba rūpi sprendimų, susijusių su aplinkos oro užterštumo lygiui matuoti skirtų ėminių ėmimo vietų išdėstymu, jų skaičiaus nustatymu, taip pat su šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje ir 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane nurodytais atvejais numatyti ir įgyvendinti aplinkos oro kokybės valdymo priemonės įgyvendinimu, priėmimo procedūros.“

9. Pakeisti 2 straipsnio 25 dalį ir ją išdėstyti taip:

„25. Teršalas – į aplinkos orą patekusi medžiaga, galinti pakenkti žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai.“

<...>.“

AOAĮ projektas:

„2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Aplinkos oro kokybės valdymas

1. Aplinkos ministras ir sveikatos apsaugos ministras <...>, nustato ribines užterštumo vertes, siektinas užterštumo vertes, vidutinio poveikio sumažinimo įpareigojimus, vidutinio poveikio koncentracijos tikslus, kritinius lygius, pavojaus slenksčius, informavimo slenksčius ir ilgalaikius tikslus (toliau – aplinkos oro kokybės normos), <...>. <...>“

AOAĮ:

	„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos <...> 2. Aplinkos oras – troposferos oras (ne patalpų), išskyrus darbo aplinkos darbovietėse orą, kuriam taikomi socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai ir su kuriuo kiti visuomenės nariai įprastai sąlyčio neturi. <...> 5. Aplinkos oro užterštumo lygis (toliau – užterštumo lygis) – teršalo koncentracija aplinkos ore arba jo nuosėdų kiekis, susidarantis paviršiuje per tam tikrą laiką. <...>. 21. Ribinė aplinkos oro užterštumo vertė (toliau – ribinė užterštumo vertė) – mokslinėmis žiniomis pagrįsta aplinkos oro užterštumo lygio vertė, kuri nustatyta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, užkirsti jam kelią ar jį sumažinti ir kurios negalima viršyti nuo aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatytos ribinės aplinkos oro užterštumo vertės įsigaliojimo datos.“	
5 straipsnis Atsakomybės sritys Valstybės narės atitinkamuose lygmenyse paskiria kompetentingas institucijas ir įstaigas, atsakingas už: a) aplinkos oro kokybės vertinimą, įskaitant stebėsenos tinklo tinkamą veikimą ir priežiūrą; b) matavimo sistemų (metodų, įrangos, tinklų ir laboratorijų) patvirtinimą; c) matavimų tikslumo užtikrinimą ir matavimo duomenų perdavimą bei dalijimąsi jais; d) modeliavimo taikomųjų programų tikslumo skatinimą; e) vertinimo metodų analizę; f) Komisijos visoje Sąjungoje organizuojamų kokybės užtikrinimo programų koordinavimą valstybės narės teritorijoje; g) bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis narėmis ir Komisija, be kita ko, tarpvalstybinių oro teršalų pernašų klausimais; <...> j) oro kokybės indekso ir kitos aktualios visuomenės informacijos teikimą ir tvarkymą, kaip nustatyta X priede.	AOAĮ projektas: „3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Aplinkos oro taršos ir aplinkos oro kokybės vertinimas valstybės lygmeniu vykdomas pagal Aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka rengiamą ir tvirtinamą Valstybinę aplinkos monitoringo programą, siekiant gauti pagal tarptautinius aplinkos oro taršos ir aplinkos oro kokybės vertinimo reikalavimus šio straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkos ministro nustatyta tvarka parengtą išsamią informaciją apie valstybės lygmeniu į aplinkos orą išmetamą teršalų kiekį ir šio straipsnio 5 dalies 1 punkte nurodyta aplinkos ministro nustatyta tvarka parengtą minimalią pakankamą informaciją apie aplinkos oro užterštumo lygį aglomeracijose, zonose ir vidutinio poveikio teritoriniuose vienetuose.“ <...> 4. Pakeisti 5 straipsnio 6 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip: „1) aplinkos ministro nustatyta tvarka klasifikuoja zonas ir aglomeracijas, vidutinio poveikio teritorinius vienetus, rengia siūlymus Aplinkos ministerijai ir Sveikatos apsaugos ministerijai dėl aglomeracijų, zonų ir vidutinio poveikio teritorinių vienetų sąrašų keitimo;“. 5. Pakeisti 5 straipsnio 6 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip: „4) aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka teikia informaciją ir metines ataskaitas apie aplinkos oro užterštumo lygį aglomeracijose, zonose ir vidutinio poveikio teritoriniuose vienetuose visuomenei, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms.“	Visiškas

	AOAI: „5 straipsnis. Aplinkos oro taršos ir aplinkos oro kokybės vertinimas valstybės lygmeniu <...> 4. Aplinkos oro kokybės vertinimą, įskaitant stebėsenos tinklo tinkamą veikimą ir priežiūrą, valstybės lygmeniu organizuoja, koordinuoja ir vykdo aplinkos ministro įgaliota institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka. 5. Aplinkos ministras: 1) nustato aplinkos oro kokybės vertinimo valstybės lygmeniu tvarką; <...> 4) skiria nacionalinės etaloninės laboratorijos funkcijas aplinkos ministro nustatyta tvarka atliekančią akredituotą instituciją, pagal Europos Sąjungoje vykdomas kokybės užtikrinimo programas užtikrinančią aplinkos oro kokybės matavimų kokybę ir vykdančią matavimų kokybės kontrolę valstybės lygmeniu; 5) skiria instituciją, atsakingą už: a) minimalaus matavimų, atliekamų siekiant gauti informaciją, reikalingą aplinkos oro kokybei valstybės lygmeniu įvertinti, skaičiaus nustatymą ir matavimų kokybės užtikrinimą; b) matavimo sistemų (metodų, įrangos, tinklų, laboratorijų) patvirtinimą, įskaitant įrangos atitikties pamatinių matavimo metodų taikymo reikalavimams bandymo ataskaitų, kurias kitose valstybėse narėse išdavė pagal bandymo ir kalibravimo laboratorijoms taikomą darnųjį standartą tokiems bandymams atlikti akredituotos laboratorijos, priėmimą (pripažinimą); c) ėminių ėmimo vietų išdėstymo dokumentų rengimą ir saugojimą; d) aplinkos oro kokybės vertinimo valstybės lygmeniu metodų parinkimą ir vertinimo kokybės užtikrinimą; e) Europos Sąjungoje organizuojamų kokybės užtikrinimo programų ir tinkamo pamatinių aplinkos oro kokybės vertinimo metodų įgyvendinimo ir kitų aplinkos oro kokybės vertinimo metodų lygiavertiškumo įrodymo koordinavimą Lietuvoje. 6. Šio straipsnio 4 dalyje nurodyta aplinkos ministro įgaliota institucija valstybės ir savivaldybių lygmeniu atlikto aplinkos oro kokybės vertinimo duomenų, ūkio subjektų vykdytų aplinkos oro užterštumo lygio matavimų ir kitų aplinkos oro kokybės vertinimo duomenų pagrindu: <...>; 3) teikia informaciją ir ataskaitas apie aplinkos oro kokybę tarptautinėms organizacijoms; <...>.“.	
6 straipsnis Zonų ir vidutinės ekspozicijos teritorinių vienetų nustatymas	AOAI projektas: „2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas	Visiškas

Valstybės narės nustato zonas ir vidutinės ekspozicijos teritorinius vienetus visoje savo teritorijoje, be kita ko, kai tai tikslinga oro kokybės vertinimo ir valdymo tikslais, aglomeracijų lygmeniu. Oro kokybė vertinama ir valdoma visose zonose ir vidutinės ekspozicijos teritoriniuose vienetuose.	Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „4 straipsnis. Aplinkos oro kokybės valdymas „1. Aplinkos ministras ir sveikatos apsaugos ministras <...> nustato <...> zonų, aglomeracijų, vidutinio poveikio teritorinių vienetų sąrašus ir visuomenės, suinteresuotų institucijų ir įstaigų informavimo apie aplinkos oro užterštumo lygius tvarką. <...>. 2. Aplinkos ministerija ar aplinkos ministro įgaliotos institucijos, savivaldybės institucijos ir įstaigos šiame įstatyme nustatytas aplinkos oro kokybės valdymo, aplinkos oro taršos reguliavimo priemonės įgyvendina, šiame ir kituose įstatymuose nustatytas funkcijas atlieka siekdami, kad būtų laikomasi šiame įstatyme nurodytų aplinkos oro kokybės normų. <...>.“ AOAI projektas: „3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. <...> aplinkos oro kokybės vertinimas valstybės lygmeniu vykdomas pagal Aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka rengiamą ir tvirtinamą Valstybinę aplinkos monitoringo programą, siekiant gauti pagal tarptautinius <...> aplinkos oro kokybės vertinimo reikalavimus <...> parengtą minimalią pakankamą informaciją apie aplinkos oro užterštumo lygį aglomeracijose, zonose ir vidutinio poveikio teritoriniuose vienetuose.“ <...> 4. Pakeisti 5 straipsnio 6 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip: „1) aplinkos ministro nustatyta tvarka klasifikuoja zonas ir aglomeracijas, vidutinio poveikio teritorinius vietus, rengia siūlymus Aplinkos ministerijai ir Sveikatos apsaugos ministerijai dėl aglomeracijų, zonų ir vidutinio poveikio teritorinių vienetų sąrašų keitimo; <...>“. AOAI: „5 straipsnis. Aplinkos oro taršos ir aplinkos oro kokybės vertinimas valstybės lygmeniu <...> 4. Aplinkos oro kokybės vertinimą, <...>, valstybės lygmeniu organizuoja, koordinuoja ir vykdo aplinkos ministro įgaliota institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka. <...>“.	
III SKYRIUS APLINKOS ORO KOKYBĖS VALDYMAS	AOAI projektas: „5 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas	Visiškas

12 straipsnis Reikalavimai, taikomi tais atvejais, kai užterštumo lygiai yra žemesni už ribines vertes, siektinas vertes ir vidutinės ekspozicijos koncentracijos tikslus 1. Zonose, kuriose užterštumo lygiai aplinkos ore yra mažesni už atitinkamas ribines vertes, nustatytas I priedo 1 skirsnyje, valstybės narės išlaiko už ribines vertes mažesnius užterštumo lygius. 2. Zonose, kuriose užterštumo lygiai aplinkos ore yra mažesni už atitinkamas siektinas vertes, nurodytas I priedo 1 ir 2 skirsniuose, valstybės narės imasi būtinų priemonių, dėl kurių nepatiriama neproporcingų išlaidų, kad tie lygiai išliktų mažesni už siektinas vertes. <...> 3. Vidutinės ekspozicijos teritoriniuose vienetuose, kuriuose $KD_{2,5}$ ir NO_2 vidutinės ekspozicijos rodikliai yra mažesni už atitinkamą tų teršalų vidutinės ekspozicijos koncentracijos tikslų vertę, kaip nustatyta I priedo 5 skirsnyje, valstybės narės užtikrina, kad tų teršalų lygiai būtų mažesni už vidutinės ekspozicijos koncentracijos tikslus. <...>	Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „8 straipsnis. Aplinkos oro kokybės valdymas, kai užterštumo lygis mažesnis už ribines užterštumo vertes, siektinas užterštumo vertes arba vidutinio poveikio koncentracijos tikslus 1. Zonose ir aglomeracijose, kuriose užterštumo lygiai yra mažesni už: 1) ribines užterštumo vertes, turi būti siekiama išlaikyti šiuos už ribines užterštumo vertes mažesnius užterštumo lygius; 2) siektinas užterštumo vertes, turi būti imamasi būtinų, neproporcingų išlaidų nereikalaujančių, priemonių, kad tie užterštumo lygiai išliktų mažesni už siektinas užterštumo vertes. 2. Vidutinio poveikio teritoriniuose vienetuose, kuriuose vidutinio poveikio rodikliai yra mažesni už vidutinio poveikio koncentracijos tikslus, turi būti išlaikomi šie už vidutinio poveikio koncentracijos tikslus mažesni užterštumo lygiai.“	
13 straipsnis Ribinės vertės, siektinos vertės ir vidutinės ekspozicijos sumažinimo įpareigojimai 1. Valstybės narės užtikrina, kad visose jų zonose užterštumo lygiai aplinkos ore neviršytų atitinkamų ribinių verčių, nustatytų I priedo 1 skirsnyje. 2. Valstybės narės, imdamosi visų būtinų priemonių, dėl kurių nepatirtų neproporcingų išlaidų, užtikrina, kad užterštumo lygiai jų zonose neviršytų atitinkamų siektinų verčių, nustatytų I priedo 1 ir 2 skirsniuose. 3. Valstybės narės užtikrina, kad I priedo 5 skirsnio B punkte nustatyti $KD_{2,5}$ ir NO_2 vidutinės ekspozicijos sumažinimo įpareigojimai būtų vykdomi visuose jų vidutinės ekspozicijos teritoriniuose vienetuose, <...>. <...>	AOAI projektas: „2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas <...> 2. Aplinkos ministerija ar aplinkos ministro įgaliotos institucijos, savivaldybės institucijos ir įstaigos šiame įstatyme nustatytas aplinkos oro kokybės valdymo, aplinkos oro taršos reguliavimo priemonės įgyvendina, šiame ir kituose įstatymuose nustatytas funkcijas atlieka siekdami, kad būtų laikomasi šiame įstatyme nurodytų aplinkos oro kokybės normų. 3. Savivaldybės taryba, siekdama užtikrinti, kad ribinės užterštumo vertės, siektinos užterštumo vertės ir pavojaus slenksčiai savivaldybės gyvenamosiose vietovėse nebūtų viršyti, ir savivaldybės teritoriją apimančiame vidutinio poveikio teritoriniame vienetė būtų įvykdyti aplinkos oro užterštumo vidutinio poveikio sumažinimo įpareigojimai, savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane numato aplinkos oro kokybės valdymo priemonės. Aplinkos oro kokybės valdymo priemonės numatomos atsižvelgiant į šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytus aplinkos oro apsaugos prioritetus, savivaldybės gyvenamosios vietovės aplinkos oro užterštumo lygį ir jo galimą kenksmingą poveikį vietos gyventojų sveikatai. Savivaldybės taryba, siekdama mažinti oro taršos kenksmingą poveikį žmonių sveikatai, kai pagal Aplinkos monitoringo įstatymą vykdomo aplinkos	Visiškas

	oro monitoringo duomenys rodo, kad savivaldybės teritorijoje ar jos dalyje viršytas Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamas aplinkos oro užterštumo lygis, turi teisę savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane numatyti papildomas aplinkos oro kokybės valdymo priemones aplinkos oro užterštumo lygiui toliau mažinti. Kokia minimali informacija turi būti pateikta savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane, nustato aplinkos ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru. <...>.“	
15 straipsnis Informavimo arba pavojaus slenksčių viršijimas <...> 3. Kai viršijamas bet kuris I priedo 4 skirsnio A punkte nustatytas pavojaus slenkstis arba, kai tinkama, remiantis modeliavimo taikomosiomis programomis ar kitomis prognozavimo priemonėmis, manoma, kad jis bus viršijamas, valstybės narės nederamai nedelsdamos įgyvendina neatidėliotinas priemones, nurodytas pagal 20 straipsnį parengtuose trumpojo laikotarpio veiksmų planuose. 4. Kai viršijamas bet kuris I priedo 4 skirsnyje nustatytas pavojaus slenkstis arba informavimo slenkstis arba, kai tinkama, remiantis modeliavimo taikomosiomis programomis ar kitomis prognozavimo priemonėmis, manoma, kad jis bus viršijamas, valstybės narės imasi būtinų veiksmų, kad per kuo trumpesnę laiką ir kiek įmanoma per kelias valandas informuotų visuomenę pagal X priedo 2 ir 3 punktus, naudodamosi skirtingomis žiniasklaidos priemonėmis ir ryšių kanalais ir užtikrindamos plačią visuomenės prieigą. <...>	AOAI projektas: „6 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „9 straipsnis. Informavimo slenkščio arba pavojaus slenkščio viršijimas 1. Kai teršalo koncentracija aplinkos ore viršija informavimo slenkstį arba pagal šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalį aplinkos ministro įgaliota institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka remdamasi modeliavimo taikomosiomis programomis ar kitomis prognozavimo priemonėmis prognozuoja, kad jis bus viršytas, aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka apie tai informuojama visuomenė. 2. Kai teršalo koncentracija aplinkos ore viršija pavojaus slenkstį arba pagal šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalį aplinkos ministro įgaliota institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka remdamasi modeliavimo taikomosiomis programomis ar kitomis prognozavimo priemonėmis prognozuoja, kad jis bus viršytas, toks įvykis laikomas atitinkančiu ekstremaliojo įvykio kriterijų, visuomenė perspėjama ir informuojama apie kylantį pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai ir imamasi veiksmų, valdant dėl pavojaus slenkstį viršijusios ar prognozuojamos viršyti teršalo koncentracijos aplinkos ore susidariusią situaciją ir šalinant šios situacijos padarinius Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme nustatyta tvarka.“	Visiškas
19 straipsnis Oro kokybės planai ir oro kokybės veiksmų gairės 1. Kai tam tikrose zonose užterštumo lygis aplinkos ore viršija kurį nors I priedo 1 skirsnyje nustatytą ribinę ar siektiną vertę, valstybės narės toms zonoms parengia oro kokybės planus, kuriuose nustatomos tinkamos priemonės, kad būtų pasiekta atitinkama ribinė vertė arba siektina vertė <...>. Jei tam tikroje zonoje ribinės vertės viršijimui jau taikomos oro kokybės veiksmų gairės, valstybės narės užtikrina, kad tose veiksmų gairėse nustatytos priemonės būtų tinkamos, kad viršijimo laikotarpis būtų kuo	AOAI projektas: „2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas <...> 3. Savivaldybės taryba, siekdama užtikrinti, kad ribinės užterštumo vertės, siektinos užterštumo vertės ir pavojaus slenksčiai savivaldybės gyvenamosiose vietovėse nebūtų viršyti ir savivaldybės teritoriją apimančiame vidutinio poveikio teritoriniame vienetė būtų įvykdyti vidutinio poveikio sumažinimo įpareigojimai, savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane numato aplinkos oro kokybės valdymo priemones. Aplinkos oro kokybės valdymo priemonės numatomos atsižvelgiant į šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytus aplinkos oro apsaugos prioritetus,	Visiškas

trumpesnis ir, kai aktualu, imtis papildomų ir veiksmingesnių priemonių <...>. 2. Jei teritoriniuose vienetuose, apimančiuose bent vieną zoną, užterštumo lygis aplinkos ore viršija bet kurią siektiną ozono vertę, nustatytą I priedo 2 skirsnyje, valstybės narės parengia oro kokybės planus tiems teritoriniams vienetams, kuriuose nustatomos atitinkamos priemonės ozono tikslinei vertei pasiekti ir kuo trumpesniame viršijimo laikotarpiui išlaikyti. <...> 3. Jei tam tikrame vidutinės ekspozicijos teritoriniame vienetė neįvykdomas I priedo 5 skirsnyje nustatytas vidutinės ekspozicijos sumažinimo įpareigojimas, valstybės narės parengia tų vidutinės ekspozicijos teritorinių vienetų oro kokybės planus, kuriuose nustatomos tinkamos priemonės vidutinės ekspozicijos sumažinimo įsipareigojimui įvykdyti ir kuo trumpesniame viršijimo laikotarpiui išlaikyti. <...>. 20 straipsnis Trumpojo laikotarpio veiksmų planai 1. Kai tam tikroje zonoje yra pavojus, kad užterštumo lygiai viršys vieną arba daugiau I priedo 4 skirsnyje nurodytų pavojaus slenksčių, valstybės narės parengia trumpojo laikotarpio veiksmų planus, nurodamos neatidėliotinas priemones, kurių bus imtasi trumpuoju laikotarpiu, siekiant sumažinti tą pavojų ar apriboti viršijimo trukmę. <...> 21 straipsnis	savivaldybės gyvenamosios vietovės aplinkos oro užterštumo lygį ir jo galimą kenksmingą poveikį vietos gyventojų sveikatai. Savivaldybės taryba, siekdama mažinti oro taršos kenksmingą poveikį žmonių sveikatai, kai pagal Aplinkos monitoringo įstatymą vykdomo aplinkos oro monitoringo duomenys rodo, kad savivaldybės teritorijoje ar jos dalyje viršytas Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamas aplinkos oro užterštumo lygis, turi teisę savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane numatyti papildomas aplinkos oro kokybės valdymo priemones aplinkos oro užterštumo lygiui toliau mažinti. Kokia minimali informacija turi būti pateikta savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane, nustato aplinkos ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru. <...>“ AOAI projektas: „4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „7 straipsnis. Aplinkos oro kokybės valdymas, kai užterštumo lygis viršija ribines užterštumo vertes, siektinas užterštumo vertes, pavojaus slenksčių arba neįvykdomas vidutinio poveikio sumažinimo įpareigojimas 1. Kai savivaldybės teritorijoje viršijama bent viena ribinė užterštumo vertė ar siektina užterštumo vertė ar savivaldybės teritoriją apimančiame vidutinio poveikio teritoriniame vienetė neįvykdomas vidutinio poveikio sumažinimo įpareigojimas, savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane aplinkos oro kokybės valdymo priemonės, numatytos šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, turi būti papildytos ir įgyvendintos, siekiant kuo skubiau sumažinti aplinkos oro užterštumo lygį iki nustatytos ribinės užterštumo vertės ar, jeigu įmanoma, siektinos užterštumo vertės ar įvykdyti vidutinio poveikio sumažinimo įpareigojimą ir toliau mažinti aplinkos oro užterštumo lygį. Į patikslintus savivaldybės strateginį plėtros planą ir (ar) savivaldybės strateginį veiklos planą turi būti įtraukta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta informacija. Savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane numatytos patikslintos aplinkos oro kokybės valdymo priemonės Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka turi būti suderintos su aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įgaliotomis institucijomis, visuomene ir patvirtintos iki kitų kalendorinių metų liepos 1 dienos. Informacija apie papildomas aplinkos oro kokybės valdymo priemones ne vėliau kaip per 3 darbo dienas paskelbiama savivaldybės interneto svetainėje. <...>.“ AOAI projektas:	Visiškas
---	--	-----------------

Tarpvalstybinė oro tarša 1. Kai tarpvalstybinis oro taršos išplitimas iš vienos ar kelių valstybių narių reikšmingai prisideda prie kurios nors ribinės vertės ar ozono siektinos vertės viršijimo, vidutinės ekspozicijos sumažinimo įpareigojimo neįvykdymo arba pavojaus slenksčio peržengimo kitoje valstybėje narėje, toji valstybė apie tai praneša valstybėms narėms, iš kurių pasklido tarša, ir Komisijai. 2. Atitinkamos valstybės narės bendradarbiauja tarpusavyje, <...>, siekdamos nustatyti <...> priemonės, kurių reikia imtis <...>, kad būtų <...> toks viršijimas būtų pašalintas. <...>.	„4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „7 straipsnis. Aplinkos oro kokybės valdymas, kai užterštumo lygis viršija ribines užterštumo vertes, siektinas užterštumo vertes, pavojaus slenkstį arba neįvykdomas vidutinio poveikio sumažinimo įpareigojimas <...> 2. Jeigu viršijama bet kuri ribinė užterštumo vertė, ozono siektina užterštumo vertė, pavojaus slenkstis arba neįvykdomas vidutinio poveikio sumažinimo įpareigojimas dėl teršalų pernašos iš kitos valstybės narės, Aplinkos ministerija, remdamasi Lietuvos Respublikos ratifikuotomis tarptautinėmis sutartimis, susijusiomis su aplinkos apsauga, aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka apie tai informuoja valstybę narę, iš kurios pasklido tarša, Europos Komisiją ir dėl sprendimų taršai pašalinti arba jai sumažinti bendradarbiauja ir konsultuojasi su atsakingomis kitos valstybės narės institucijomis ir Europos Komisija.“	
28 straipsnis Žalos žmonių sveikatai atlyginimas 1. Valstybės narės užtikrina, kad fiziniai asmenys, patyrę žalą žmonių sveikatai dėl nacionalinių taisyklių, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama šios direktyvos 19 straipsnio 1–5 dalys bei 20 straipsnio 1 ir 2 dalys, pažeidimo, kurį tyčia ar dėl aplaidumo padarė kompetentingos institucijos, turėtų teisę reikalauti kompensacijos ir ją gauti. 2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės taisyklės ir procedūros, susijusios su reikalavimais atlyginti žalą, būtų parengtos ir taikomos taip, kad dėl jų netaptų neįmanoma arba pernelyg sudėtinga naudotis teise reikalauti atlyginti žalą, pagal 1 dalį. 3. Valstybės narės gali nustatyti 1 dalyje nurodytų ieškinių dėl žalos atlyginimo pareiškimo senaties terminus. Šie laikotarpiai nepradedami skaičiuoti anksčiau nei pašalinamas pažeidimas ir nei atlyginti žalą reikalaujantis asmuo sužino arba tampa pagrįstai tikėtina, kad jis žino, jog patyrė žalą dėl pažeidimo, kaip nurodyta 1 dalyje.	AOAI projektas: „10 straipsnis. Įstatymo papildymas 22¹ straipsniu Papildyti Įstatymą 22¹ straipsniu: „22¹ straipsnis. Žalos žmogaus sveikatai atlyginimas Žala asmens sveikatai, kilusi dėl šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje ir 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų šiose straipsnių dalyse nurodytais atvejais savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane numatyti ir įgyvendinti aplinkos oro kokybės valdymo priemonės pažeidimo, kurį padarė savivaldybės administravimo subjektas ar savivaldybės valdoma įmonė, vertinama ir atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka.“	Visiškas
29 straipsnis Sankcijos 1. Nedarant poveikio valstybių narių pareigoms pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/99/EB, valstybės narės nustato taisyklės dėl sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. <...>. <...>.	AOAI: „22 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus 1. Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka. <...>.“ AAI projektas: „39 straipsnis. Įstatymo VIII skyriaus papildymas 128² straipsniu Papildyti Įstatymo VIII skyrių 128² straipsniu:	Visiškas

	128² straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už Aplinkos oro apsaugos įstatyme nustatytų reikalavimų numatyti ir įgyvendinti aplinkos oro kokybės valdymo priemonės pažeidimus Aplinkos oro apsaugos įstatyme nurodytais atvejais reikalavimų savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane numatyti ir (ar) įgyvendinti aplinkos oro kokybės valdymo priemonės pažeidimas užtraukia baudą nuo penkių šimtų iki dviejų tūkstančių eurų.“	
30 straipsnis Perkėlimas į nacionalinę teisę 1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad <...> straipsnių <...> būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2026 m. gruodžio 11 d. <...>. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvas, kurias panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio redakciją nustato valstybės narės. <...>.	AOAI projektas: „13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas 1. Šis įstatymas, išskyrus įstatymo 7, 8, 9, 10 straipsnius ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2026 m. gruodžio 10 d. <...>.“ AOAI projektas: „12 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip: „Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo priedas ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI <...>. 2. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2881 dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje.“. AAI projektas: „43 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas <...> 1. Šio įstatymo 42 straipsnio 4 ir 5 dalys įsigalioja 2026 m. gruodžio 10 d. <...> 4. Šio įstatymo <...> 39 straipsniai <...> įsigalioja 2028 m. gruodžio 31 d. <...> “. AAI projektas: „42 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas <...> 4. Papildyti Įstatymo priedą nauju 20 punktu: „20. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2881, dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje.	Visiškas

	<...>.”	
--	---------	--